

TA
1974

SEIÐAATHUGUN Á FOSSÁ OG RAUÐÁ Í ÞJÓRSÁRDAL DAGANA
22.-23. AGÚST OG 11.-13. SEPTEMBER 1974. (1974).

Tilgangur þessarar athugunar var sá að kanna vöxt laxaseiðanna, sem sleppt var í árnar 30. maí 1974. Í Fossána var sleppt frá Hjálparfossi og 7-8 km upp fyrir hann um 325 þús. 0+ laxaseiðum (fóðruðum í 3 mánuði) og 75 þús. laxakviðpokaseiðum (ófóðruð 0+ seiði), alls um 400 þús. 0+ laxaseiðum. Í Rauðána var sleppt skammt fyrir ofan ármót Fossár og upp við Stöng um 110 þús. 0+ laxaseiðum (fóðruðum í 3 mánuði) og 75 þús. laxakviðpokaseiðum, alls um 185 þús. 0+ laxaseiðum (sjá skýrslu um seiðasleppinguna). Laxaseiðin eru mæld í sporðsýlingu, en urriði mesta lengd.

Fossá.

1. stöð.

Um 200 m fyrir ofan brúna þar sem klettadrangarnir eru við vesturbakkann (sleppistaður 11). Þarna var rafveitt frá vesturbakkanum 225 m² svæði, sem var 15 m að lengd og náði 15 m út í ána (að stórum steinum sem stóðu upp úr ánni). Vatnsdýpi var þarna 10-60 cm, meðaldýpi 20-30 cm, yfirborðsstraumur víðast um 1 m/sek., en lygnur við bakkana, botninn grýttur, steinar 5-40 cm í þvermál, en mest af steinum 10-20 cm í þvermál, á stöku stað klöpp, gróðurþekja um 60% (þörungur og mosi).

Svæðið var rafveitt alls 5 sinnum, og voru öll veidd seiði tekin af svæðinu og sleppt í ána um 100 m neðar. Í öll skiptin var rafveitt með AC, um 500 V, pulse duration 0,3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 25 cm í þvermál.

1. yfirferð. (22. ágúst, kl. 14-15).

Lax (cm)

5,9	5,1	4,9	4,6	4,5	4,3	4,1	3,9
5,8	5,1	4,8	4,6	4,5	4,3	4,1	3,9
5,5	5,1	4,8	4,6	4,4	4,3	4,1	3,9
5,4	5,1	4,8	4,6	4,4	4,3	4,1	3,8
5,4	5,1	4,8	4,6	4,4	4,3	4,1	3,8
5,3	5,0	4,8	4,6	4,4	4,3	4,1	3,8
5,3	5,0	4,7	4,6	4,4	4,2	4,1	3,6
5,3	5,0	4,7	4,5	4,4	4,2	4,1	3,4
5,3	5,0	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	3,4
5,3	4,9	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	
5,2	4,9	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	
5,2	4,9	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	
5,2	4,9	4,7	4,5	4,3	4,2	3,9	
5,2	4,9	4,7	4,5	4,3	4,2	3,9	
5,1	4,9	4,7	4,5	4,3	4,1	3,9	

Alls: 114 stk.

Meðallengd: 4,5 cm.

2. yfirferð. (22. ágúst, kl. 15³⁰ - 16³⁰).

Lax (cm)

5,8	4,9	4,7	4,5	4,3	4,2	4,0	3,6
5,8	4,9	4,6	4,5	4,3	4,2	4,0	3,5
5,5	4,9	4,6	4,4	4,3	4,2	3,9	3,3
5,5	4,9	4,6	4,4	4,3	4,2	3,9	
5,5	4,9	4,6	4,4	4,3	4,2	3,9	
5,3	4,9	4,5	4,4	4,3	4,2	3,9	
5,1	4,8	4,5	4,4	4,3	4,2	3,8	
5,1	4,8	4,5	4,4	4,3	4,1	3,8	
5,1	4,7	4,5	4,4	4,3	4,1	3,8	
5,0	4,7	4,5	4,4	4,3	4,1	3,8	
5,0	4,7	4,5	4,4	4,3	4,1	3,8	
5,0	4,7	4,5	4,4	4,3	4,1	3,8	
5,0	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	3,8	
5,0	4,7	4,5	4,4	4,2	4,0	3,7	

Alls: 101 stk.

Meðallengd: 4,4 cm.

3. yfirferð. (22. ágúst, kl. 17⁰⁰ - 17⁵⁰)

Lax (cm).

5,8	5,4	5,0	4,7	4,6	4,5	4,3	4,0	3,8
5,7	5,4	5,0	4,7	4,6	4,5	4,3	4,0	3,7
5,7	5,4	5,0	4,6	4,5	4,4	4,3	4,0	3,6
5,6	5,3	4,8	4,6	4,5	4,4	4,2	4,0	3,6
5,5	5,3	4,8	4,6	4,5	4,4	4,2	4,0	2,4
5,5	5,2	4,8	4,6	4,5	4,4	4,1	3,9	
5,4	5,2	4,7	4,6	4,5	4,4	4,1	3,9	

Alls: 61 stk.

Meðallengd: 4,6 cm.

4. yfirferð. (23. ágúst, kl. 10²⁵ - 10⁵⁰)

Lax (cm)

5,9	4,8	4,3
5,1	4,7	4,2
5,0	4,7	4,1
5,0	4,5	3,8
4,9	4,4	

Alls: 14 stk.

Meðallengd: 4,7 cm.

5. yfirferð. (23. ágúst, kl. 11⁰⁰ - 11²⁵)

Lax (cm)

5,9	4,9
5,8	4,4
5,4	4,0
5,0	3,8

Alls: 8

Meðallengd: 4,9 cm.

(Eftir 5. yfirferð var electrode dýft í ána, 2 m fyrir ofan og 2 m fyrir neðan veiðistaðinn, og var þar mikið af seiðum)

2. stöð. (22. ágúst, kl. 21⁰⁰ - 21³⁰)

Niður undan gilinu í fjallinu austan við ána. Um 1 km fyrir ofan brúna. Sleppistaður 6 (Frá þessu gili er lækjarfarvegur í Fossána, sem var uppþornaður þegar athugunin fór fram, einnig á að vera við austurbakkann gulur häll). Á þessum stað var rafveitt frá austurbakkanum 200 m² (20x10 m). Veitt með AC, um 500 V, pulse duration 0,3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

5,3	4,7	4,4	4,3	4,2	4,1	4,0	3,6
5,1	4,7	4,4	4,3	4,2	4,1	4,0	3,6
5,0	4,6	4,4	4,3	4,2	4,0	3,9	
4,9	4,5	4,3	4,3	4,2	4,0	3,9	
4,9	4,5	4,3	4,3	4,2	4,0	3,9	
4,8	4,5	4,3	4,3	4,1	4,0	3,9	
4,7	4,5	4,3	4,2	4,1	4,0	3,9	

Alls: 51 stk.

Meðallengd: 4,3 cm.

3. stöð. (23. ágúst, kl. 15⁰⁰)

Um 700 m fyrir neðan ármót Rauðár. Sleppistaður 3. Staðurinn er auðþekktur af nokkrum stórum steinum, sem eru í ánni við austurbakkann. Þarna var rafveitt 150 m², frá efsta steininum og 10 m niður fyrir hann og 15 m út frá austurbakkanum. Vatnsdýpi er þarna 20-40 cm, yfirborðsstraumur 0,50-0,75 m/sek., um 7 m frá bakkanum er botninn grýttur, mikið af hraungrjóti 5-30 cm í þvermál, og er þar um 70% gróðurþekja (þörungur og mosi), en síðan tekur við malarbotn, sem í er mikið af sandi og vikri, og er gróðurþekja þar lítil. Öll seiðin veiddust innan 7 m frá austurbakkanum (eða á um 70 m² svæði). Veitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

4,7	4,3	4,2	4,1	3,9	3,8	3,6	3,4
4,5	4,3	4,2	4,0	3,9	3,7	3,6	3,3
4,4	4,3	4,2	4,0	3,9	3,7	3,5	
4,4	4,2	4,1	4,0	3,8	3,7	3,5	
4,3	4,2	4,1	4,0	3,8	3,7	3,5	
4,3	4,2	4,1	4,0	3,8	3,7	3,4	
4,3	4,2	4,1	4,0	3,8	3,7	3,4	

Alls: 51 stk.

Meðallengd: 4,0 cm.

(Seiðunum var dreift frá efsta steininum og upp ána. Rafveitt var frá efsta steininum og 30 m upp ána, um 100 m², og veiddist aðeins 1 seiði á því svæði).

4. stöð. (23. ágúst, kl. 13³⁰)

Um 250 m fyrir neðan ármót Rauðár. Sleppistaður
1. Veitt var frá vesturbakkanum svæði sem var 15 m langt og náði 8 m út í ána, alls um 100 m². Vatnsdýpi var þarna 20-50 cm, yfirborðsstraumur um 1 m/sek., sandmalarbotn, steinastærð 3-10 cm í þvermál, botngróður lítil nema á 2 m breiðu beltum frá bakkanum. Í þessu gróðurbelti veiddust flest seiðin.

Áin er um 25-30 m breið og var rafveitt um 50 m² við austubakkann, en þar veiddist ekkert seiði (seiðunum var sleppt með vesturbakkanum).

Veitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut áhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

5,5	4,7
5,3	4,6
5,3	4,5
5,1	4,5
5,0	4,5
4,9	4,4
4,9	4,3
4,8	4,1

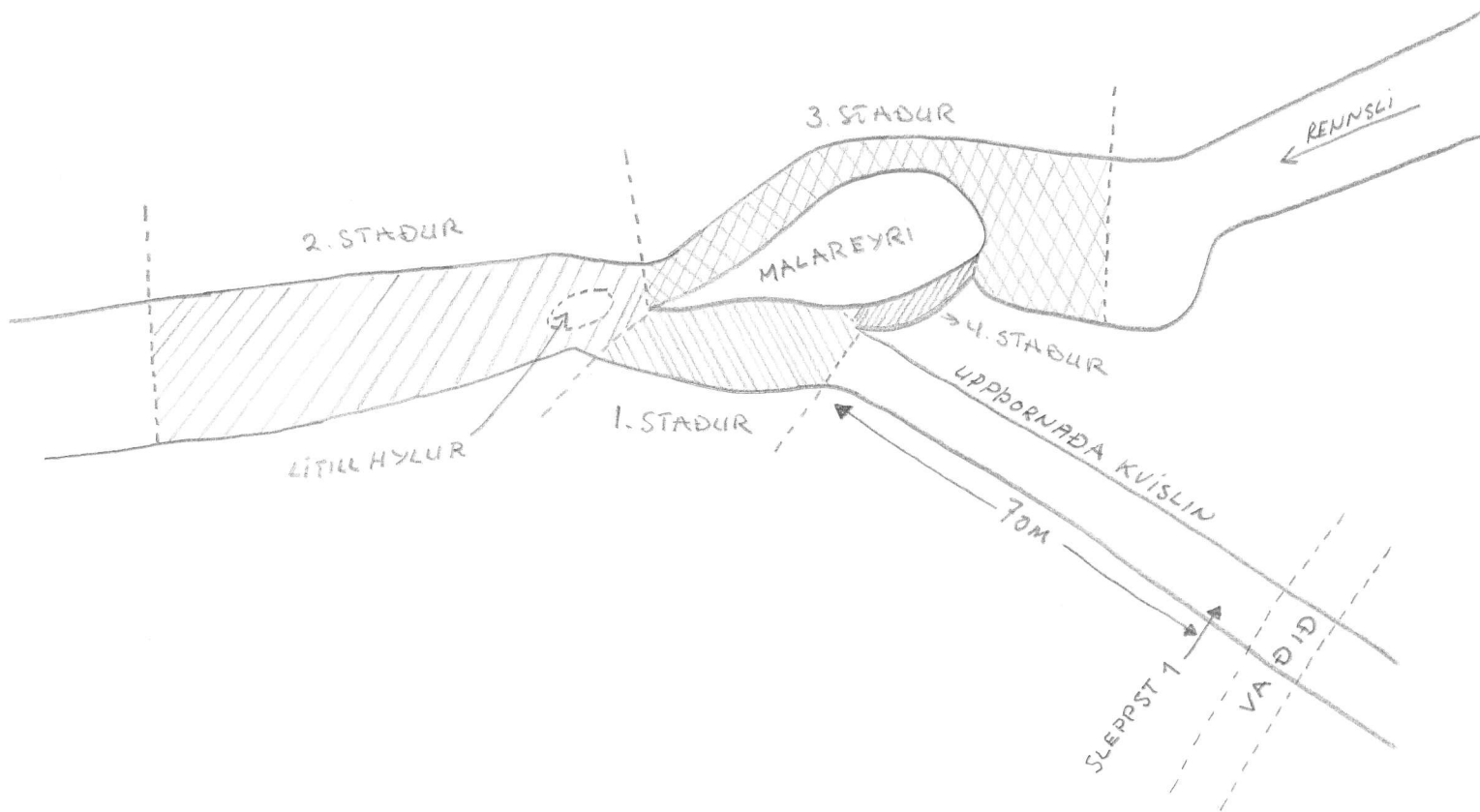
Alls: 16 stk.

Meðallengd: 4,8 cm.

5. stöð. (11. sept., kl. 16⁰⁰ - 20⁰⁰)

Stöðin er um 70 m fyrir neðan sleppistað 1 (fyrir ofan ármót Rauðár). Um 1/2 km fyrir ofan þennan stað greinist aðaláin í fjórar kvíslir. Á rafveiðistaðnum koma austustu kvíslarnar saman. Í eystri kvíslina um 70 m fyrir ofan rafveiðistaðinn hafði verið sleppt laxaseiðum um vorið, en í sumar hefur þessi kvísl þornað upp. Þarna var rafveitt um 810 m². Rafveitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 10 cm í þvermál.

Afstöðumynd.

1. staður.

26 m langur og 3,5 m breiður, eða um 90 m². Vatnsdýpi 10-35 cm, meðaldýpi um 25 cm, yfirborðsstraumur um 0,25 m/sek., sandmalarbotn, steinastærð 3-10 cm í þvermál, um 60% gróðurþekja. Mjög þægilegt er að veiða staðinn og hefur veiðanleikinn án efa verið mjög mikill (Myndi varla telja hann undir 75% í þessari einu yfirferð).

Lax (cm)

6,3	5,4	5,1	5,0	4,8	4,7	4,6	4,5	4,2
5,9	5,4	5,1	5,0	4,8	4,7	4,6	4,5	4,2
5,8	5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,6	4,5	4,2
5,8	5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,6	4,5	
5,6	5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,5	4,4	
5,6	5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,5	4,4	
5,5	5,2	5,0	4,9	4,8	4,7	4,5	4,4	
5,5	5,2	5,0	4,8	4,7	4,6	4,5	4,3	
5,4	5,2	5,0	4,8	4,7	4,6	4,5	4,3	

Alls: 75 stk.

Meðallengd: 5,0 cm.

2. staður.

30 m langur og 15 m breiður, eða um 450 m². Vatnsdýpi 10-40 cm, botninn smágrýttur, en mikill sandur milli steina. Með vesturbakkanum er straumstrengur of veiddust fá seiði þar.

Lax (cm)

6,3	5,1	5,0	5,0	4,8	4,6	4,4
6,2	5,1	5,0	4,9	4,8	4,6	4,4
5,9	5,1	5,0	4,9	4,7	4,6	4,1
5,2	5,1	5,0	4,9	4,7	4,5	3,9
5,2	5,1	5,0	4,8	4,7	4,5	

Alls: 34 stk.

Meðallengd: 4,9 cm.

3. staður.

Með eyrinni er straumstrengur (um 1,25 m/sek.) um 20 m langur, 3 m breiður og 40 cm djúpur. Í aðalstraumnum veiddust engin seiði, en nokkur í lygnum við bakka. Þar fyrir ofan er áin um 10 m breið, 20 cm djúp, yfirborðsstraumur 0,50-0,75 m/sek. Alls um 260 m².

Lax (cm)

6,0	5,5	5,4	5,2	5,1	5,0	4,9	4,7
5,9	5,4	5,3	5,2	5,0	5,0	4,8	4,6
5,6	5,4	5,3	5,1	5,0	4,9	4,8	4,5
5,5	5,4	5,3	5,1	5,0	4,9	4,8	4,4
5,5	5,4	5,2	5,1	5,0	4,9	4,7	4,0

Alls: 40 stk.

Meðallengd: 5,1 cm.

4. staður.

Um 10 m langur og 1 m breiður, eða um 10 m².
Botninn er grýttur, vatnsdýpi 10-20 cm,
yfirborðsstraumur 0,75 m/sek.

Lax (cm)

5,3	5,3	5,0	4,8	4,7	4,5
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Alls: 6 stk.

Meðallengd: 4,9 cm.

Á þessum 810 m² veiddust alls 155 seiði. Meðallengd
5,0 cm.

6. stöð. (13. sept. kl. 10³⁰).

250 m fyrir ofan stöð 5 í sömu kvísl (mitt á milli
stöðva 5 og 7). Áin er þarna um 6 m breið, vatnsdýpi 10-35
cm, yfirborðsstraumur um 1 m/sek., í botninum grófgerð
möl, steinastærð 5-10 cm í þvermál. Rafveitt var um 10 m
langur kafli, eða um 180 m². Veitt var með Ac, 500 V
pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut áhringur 25
cm í þvermál.

Lax (cm)

5,6	5,3	5,3	5,3	5,2	5,1	5,1	5,1
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

Alls: 8 stk.

Meðallengd: 5,3 cm.

7. stöð (23. ágúst, kl. 16¹⁰)

Við vaðið þegar ekið er upp með ánni frá Stöng. Sleppistaður 2 fyrir ofan ármót Rauðár. Rétt fyrir ofan vaðið er klettabelti við austurbakkann. Þarna var rafveitt frá vaðinu og 27 m niður ána. Áin er um 10 m breið og því alls rafveitt um 270 m². Við vesturbakkann (norðurb.) er straumharður strengur, 30-50 cm djúpur og 4 m breiður. Í honum veiddist ekkert seiði. Við austurbakkann er straumlítið, vatnsdýpi 5-15 cm, botninn grýttur, steinastærð 3-20 cm í þvermál. Á þessu svæði veiddust öll seiðin (þarna hefur veiðanleikinn líklegast verið mikill vegna þess hve grunnt er þar og straumlítið og flutu lömuðu seiðin því mjög hægt niður ána).

Veitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

5,8	5,2	5,0	4,8	4,8	4,6	4,5	4,4
5,5	5,2	5,0	4,8	4,7	4,6	4,5	4,4
5,5	5,1	4,9	4,8	4,7	4,6	4,5	4,3
5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,5	4,5	
5,3	5,0	4,9	4,8	4,7	4,5	4,5	

Alls: 38 stk.

Meðallengd: 4,8 cm.

7. stöð er efsti sleppistaðurinn. 13. sept. var dreifing seiðanna upp ána frá þeim stað athuguð. Veiðin var sem hér segir: 5 seiði á fyrstu 30 m, 1 seiði 80 m fyrir ofan sleppistaðinn, 1 seiði 100 m fyrir ofan sleppistaðinn, 5 seiði 120-150 m fyrir ofan sleppistaðinn og voru það efstu seiðin sem fundust, en rafveitt var um 300 m upp fyrir sleppistaðinn.

Lax (cm)

6,0	5,6	5,4	5,3
5,8	5,5	5,4	5,1
5,7	5,5	5,3	4,9

Alls: 12 stk.

Meðallengd: 5,4 cm.

Ætlunin var að kanna á svipaðan hátt dreifinguna niður ána, en þá bilaði rafveiðitækið. Um 40 m fyrir neðan efsta sleppistaðinn (stöð 7) greinist áin í þrjár kvíslir. Hefði verið fróðlegt að sjá hvernig seiðin hafa dreifst í þær (eftir straumnum). Fyrir neðan stöð 5 var engu sleppt fyrr en um 3 km neðar svo á þeim kafla hefði verið góð aðstaða til þess að kanna dreifingu seiðanna niður ána.

Veiddir urriðar.

<u>Staður</u>	<u>m²</u>	<u>Lengd</u>	<u>Aldur</u> (kvarnir)
1. stöð	225	18,8	2+
2. stöð	200	14,7	ónýtar
3. stöð	150	14,2	2+
"	"	13,8	ónýtar
"	"	12,3	2+
4. stöð	100	9,5	1+
"	"	9,4	1+
"	"	7,8	
Alls:	675 m ²	8 stk.	

Vatnshitamælingar.

<u>Staður</u>	<u>Dagur</u>	<u>Kl.</u>	<u>Loft- hiti</u>	<u>Vatns- hiti</u>	<u>Veðurfar</u>
1. stöð	22/8	14 ⁰⁰	12,0	8,0	skýjað, kaldi
2. stöð	22/8	21 ⁰⁰	9,0	7,0	" "
1. stöð	23/8	10 ²⁰	7,0	6,0	skýjað, skúrir
" "	"	11 ³⁵	9,5	6,5	" "
3. stöð	23/8	15 ⁰⁰	9,0	7,0 ¹⁾	" "
4. stöð	23/8	15 ⁴⁵	9,0	9,0 ¹⁾	" "
7. stöð	23/8	17 ²⁰	7,0	7,5	" "
5. stöð	11/9	20 ⁰⁰	8,0	8,0	kaldi, sól á köflum
7. stöð	13/9	11 ⁰⁰	8,0	6,0	skýjað, kaldi
" "	13/9	15 ⁰⁰	8,0	7,0	

1) Rauðá fellur í Fossá um 700 m fyrir ofan 3. stöð. Mældist hún við ármótin kl. 15⁵⁰ 7,0. Virðist hún renna einhvern spöl með austurb. Fossár án

Þess að blandast henni verulega, því á stöð 3 mældist við vesturb. 9,0, í miðri ánni 8,0 og við austurb. 7,0. Á stöð 4 var vatnshitinn einnig 7,0 við austurb. Fyrir ofan ármótin mældist Fossá 9,0.

Rauðá.

1. stöð. (23. ágúst kl. 16⁰⁰)

Fyrstu flúðirnar (straumvatn) fyrir ofan ármót Fossár. Sleppistaður 1. Þarna er malareyri í miðri ánni. Hóll ca. 50 m í SV. Yfirborðsstraumur um 1 m/sek., mól í árbotninum, 3-7 cm í þvermál. Þarna var rafveitt báðum megin við sandeyrina. Við austutbakkann 20x5 m en þar veiddist ekkert seiði, Við vesturbakkann 25x7 m og veiddust þar 3 seiði. Alls er rafveiðisvæðið þá 275 m². Veitt með Ac, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut álhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

4,4 4,0 3,8

2. stöð (11. sept. kl. 13⁴⁰).

25 m fyrir neðan vaðið yfir að Stöng. Þar var rafveitt 12x12 m, eða 144 m². Þarna var vatnsdýpi 20-40 cm, yfirborðsstraumur um og yfir 1 m/sek., botninn grýttur, steinstærð 5-20 cm í þvermál og töluvert af hnullungsgrjóti, gróðurþekja um 40%. Veitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut áhringur 25 cm í þvermál.

Lax (cm)

4,0	3,7	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,1
3,9	3,7	3,6	3,5	3,4	3,4	3,2	3,1
3,8	3,7	3,5	3,5	3,4	3,3	3,2	3,1
3,8	3,7	3,5	3,5	3,4	3,3	3,2	3,0
3,8	3,6	3,5	3,5	3,4	3,3	3,2	3,0
3,8	3,6	3,5	3,4	3,4	3,3	3,2	

Alls: 47 stk.

Meðallengd: 3,4 cm.

3. stöð (11. sept. kl. 14²⁰)

Um 150 m fyrir ofan stöð 2. Við vesturbakkann er hátt þverhnipt bjarg. Þar var rafveitt 27x10 m, eða 270 m². Þarna var vatnsdýpi 20-50 cm, meðaldýpi um 30 cm, yfirborðsstraumur um 0,75 m/sek., botninn grýttur, en töluvert af sandi milli steina, steinar 5-20 cm í þvermál og nokkuð af hnellingssgrjóti. Veitt var með AC, 400 V, pulse duration 3 mS, freq. 60 p/s, + skaut áhringur 10 cm í þvermál.

Lax (cm)

4,1	3,7	3,5	3,4	3,4	3,2	3,1
3,9	3,7	3,5	3,4	3,4	3,2	3,1
3,9	3,7	3,5	3,4	3,3	3,2	3,0
3,9	3,7	3,5	3,4	3,3	3,2	3,0
3,9	3,7	3,5	3,4	3,3	3,2	2,9
3,8	3,7	3,4	3,4	3,3	3,1	2,9
3,8	3,7	3,4	3,4	3,3	3,1	2,9
3,8	3,6	3,4	3,4	3,3	3,1	2,8
3,7	3,6	3,4	3,4	3,3	3,1	
3,7	3,6	3,4	3,4	3,3	3,1	

Alls: 78 stk.

Meðallengd: 3,4 cm.

Vatnshitamælingar.

<u>Staður</u>	<u>Dagur</u>	<u>Kl.</u>	<u>Loft- hiti</u>	<u>Vatns- hiti</u>	<u>Veðurfar</u>
1. stöð	23/8	16 ⁰⁰	8,0	7,0	skýjað, skúrir
2. stöð	11/9	14 ¹⁰	9,5	5,5	kaldi, sól á köflum